

Kansalliskirjasto ja Microtask kannustavat suomalaisia digitalkoisiin

Suomalainen Microtask on rakentanut järjestelmän, jossa talkootyötä tehdään pelaamalla

Kansalliskirjasto käynnistää digitalkoot, joiden avulla parannetaan Kansalliskirjaston digitaaliseen muotoon siirrettyä historiallista aineistoa. Digitalkoissa kuka tahansa voi hauskalla ja yhteisöllisellä tavalla osallistua aineiston parantamiseen, mikä hyödyttää niin tutkijoita kuin historiasta kiinnostuneitakin.

Kansalliskirjasto on siirtänyt tähän mennessä digitaaliseen muotoon neljä miljoonaa sivua 1700-1900-luvun lehtiä ja kirjallisuutta.

"Verkossa olevia lehtisivuja on pari miljoonaa, ja aineistoa digitoidaan koko ajan lisää. Digitoitu teksti sisältää pari prosenttia virheitä ja puutteita. Esimerkiksi fraktuuratekstiä on vaikea lukea koneellisesti, siksi tarvitaan paljon tarkkoja silmäpareja, jotka käyvät tekstin läpi ja tarkistavat epäselvät sanat. Kun digitoitu teksti on virheetöntä, arkiston käyttäjät löytävät hakutoimintojen avulla enemmän relevantteja sisältöjä aineistosta. Erityisesti paikkojen ja henkilöiden nimet kannattaa varmistaa ihmistyön avulla, jotta aineisto on käyttökelpoisempaa", toteaa Kansalliskirjaston ylikirjastonhoitaja **Kai Ekholm**.

Talkootyön organisoimiseksi Kansalliskirjasto on päättänyt turvautua internetissä joukkojen voimaan eli talkoistamiseen (crowd sourcing). Kansalliskirjasto on avannut internetiin palvelun, jossa kuka tahansa kiinnostunut voi osallistua oikoluku- ja korjaustalkoisiin. Tavoitteena on, että tuhannet ihmiset osallistuisivat talkootyöhön, joka tukee Kansalliskirjaston toimintaa.

"Digitoitua aineistoa tuotetaan koko ajan lisää, joten varsinaista päätöstä urakalle ei ole näköpiirissä. Jokainen ahkera talkoolainen on tarpeen, tekipä hän työtä viisi minuuttia tai viisi tuntia. Digitaaliset aineistot ovat tutkijoiden aarreaitta ja niiden pitäisi olla kansalaisoikeus", Ekholm sanoo.

Talkoistamisella voidaan suorittaa osa digitoinnin työvaiheista.

Palvelun taustalla olevasta teknologiasta vastaa suomalainen Microtask. Yritys on kehittänyt teknologian, joka pilkkoo esimerkiksi epäselvän tekstin tulkitsemisen kaltaiset rutiinit määrämuotoisiksi mikrotehtäviksi, jakaa ne verkon kautta halukkaille tekijöille ja kokoaa ne takaisin yhteen valmiiksi kokonaisuudeksi. Käyttäjille puuha tehdään viihtyväksi pelimäisellä käyttöliittymällä.

"Microtaskin teknologian avulla työ voidaan jakaa uudella tavalla: pienempiin osiin ja useammille tekijöille. Kukin voi tehdä työtä sen verran kun hyvältä tuntuu, silloin kun se sopii, ja siellä missä haluaa. Lisäksi näin rutiinistyöstä voidaan tehdä myös hauskaa ja yhteisöllistä", toteaa Microtaskin toimitusjohtaja **Harri Holopainen**.

Nyt ensivaiheessa palvelussa on kaksi eri peliä. Myyräjahti-pelissä pelaajalle esitetään kaksi eri sanaa, ja pelaajan tehtävänä on mahdollisimman nopeasti vastata, ovatko sanat tismalleen samanlaiset. Näin pelin avulla aineistosta löydetään virheellisiä sanoja. Näitä virheellisiä sanoja korjataan puolestaan Myyräsilta-pelissä, jossa pelaajan tehtävänä on kirjoittaa kuvaruudulle ilmestyvä sana oikein. Kirjoittamalla oikein pelaaja rakentaa myyrille siltaa joen yli.

"Kansalliskirjaston tavoitteena on luoda alkuvaiheessa "ajattelevan ihmisen Angry Birds", jonka parissa voi kuluttaa aikaa hauskasti ja silti tehdä jotain arvokasta. Nyt alkuvaiheessa se saattaa innostaa pelillisyytensä ansiosta erityisesti äidinkielen ja historian opintojen kautta koululaisia ja opiskelijoita. Opettajat voivat kannustaa oppilaitaan tähän joko vapaa-ajan tai erilaisten projektitöiden muodossa. Lisäksi tämäntyyppinen talkootyö saattaa olla mukavaa ja mielenkiintoista puuhaa esimerkiksi vanhempainvapaalla oleville, eläkeläisille tai muille pientä aivojumppaa kaipaaville", Ekholm toteaa.

Palvelua kehitetään ja laajennetaan vuoden kuluessa siten, että pelien rinnalle tulee uusia ominaisuuksia, jotka on suunnattu erityisesti vakavammin historiasta kiinnostuneille.

”Uudet ominaisuudet mahdollistavat esimerkiksi, että osallistuja voi valita aineistosta itseään eniten kiinnostavaa materiaalia ja seuloa sitä läpi. Näin talkootyöstäkin tulee entistä mielekkäämpää, kun voi valita aineistokseen vaikka Pirkanmaan urheiluaiheiset jutut”, Ekholm valaisee.

Pelit julkistetaan kansalliskirjaston sivuilla 8.2.2011 klo 10 mennessä. Pelit ovat selainpohjaisia.

www.digitalkoot.fi

Linkki Kansalliskirjaston Historialliseen sanomalehtikirjastoon, jonka aineistoon korjaukset kohdistuvat:

<http://digi.kansalliskirjasto.fi/sanomalehti/secure/main.html?language>

Kuvamateriaalia: <http://www.microtask.com/media/>

Lisätietoja:

Kai Ekholm, ylikirjastonhoitaja, Kansalliskirjasto, puh. 09 191 22721, kai.ekholm@helsinki.fi

Harri Holopainen, toimitusjohtaja, Microtask, puhelinvaihe 09 4241 2727. , harri.holopainen@microtask.com

Susanna Isohanni, viestintäkonsultti, Netprofile, puh. 040 56048494, susanna@netprofile.fi

Kansalliskirjasto on Suomen suurin ja vanhin tieteellinen kirjasto sekä yksi Helsingin yliopiston suurimmista erillislaitoksista. Se vastaa kansallisen julkaisuperintömme ja ainutlaatuisten kokoelmiensa kartuttamisesta, kuvailusta, säilyttämisestä ja käyttöön asettamisesta. Kansalliskirjasto toimii myös koko kirjastokentän valtakunnallisena palvelu- ja kehittämislaitoksena sekä edistää alansa kotimaista ja kansainvälistä yhteistyötä. www.kansalliskirjasto.fi

Microtask hajauttaa rutiinityöt verkkoyhteisön tehtäväksi. Rutiinityöt pilkotaan määrämuotoisiksi mikrotehtäviksi, irrotetaan toisistaan, jaetaan verkon kautta halukkaille tekijöille ja kootaan valmiiksi kokonaisuudeksi. Työn laatu varmistetaan antamalla samoja tehtäviä useammalle tekijälle ja vertaamalla tuloksia. Automaattisen ohjelmiston ansiosta tehtäviä voidaan jakaa erittäin suurelle joukolle tekijöitä, optimoitu tehtävänsyöttö tekee työskentelystä tehokasta, ja pelillisuus lisää työintoa. Vuonna 2009 perustetun Microtask Oy:n avainhenkilöt ovat suomalaisia ohjelmistoalan sarjayrittäjiä. Yrityksen rahoittajiin kuuluu mm. tanskalainen Sunstone Capital. Lisätietoja: www.microtask.com